

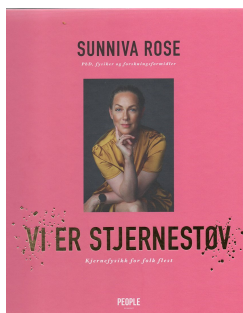
Tidsskriftet
DEN NORSKE LEGEFORENING

Informativt og underholdende om kjernefysikk

ANMELDELSER

JON-MAGNUS TANGEN

Pensjonert overlege, tidligere CBRNE-senteret
Oslo universitetssykehus

Sunniva Rose

Vi er stjernestøv

Kjernefysikk for folk flest. 177 s, ill. Oslo: Egmont Publishing, 2020.

ISBN 978-82-42-6911-8

Sunniva Rose, kjernefysiker med ph.d.-grad og rosablogger, har de siste årene gjennom sin blogg vist at hun har et spesielt talent for å formidle aktuelle kjernefysiske problemstillinger til et stort publikum. Nå har hun gått et skritt videre og presenterer dette stoffet i bokform i *Vi er stjernestøv – kjernefysikk for folk flest*. Den personlige stilen fra rosabloggen er imidlertid beholdt, og rosa er også den dominerende fargen både på omslaget og boksiden. Ved første øyekast kunne man derfor tro at dette er en bok om helt andre temaer enn kjernefysikk. Til tross for det spesielle designet på boken er det faglige presisjonsnivået helt på høyden. I boken presenteres kjernefysikkens utvikling fra Wilhelm Röntgen og Henri Becquerels oppdagelser til våre dagers bruk av kjernekraft som energikilde. Framstillingen er basert på forfatterens egen vei gjennom kjernefysikken, støttet av anekdoter og bakgrunnsopplysninger om viktige milepeler innen faget. En spesiell oppmerksomhet er viet oppdagelsen av uran og plutonium som spaltbare grunnstoffer, noe som la grunnlag for konstruksjon av atombomben og påfølgende utvikling av kjernekraft. Som tidligere makter forfatteren å presentere stoffet på en slik måte at det er tilgjengelig for folk flest.

En sentral del av boken er omtale av metoder innen medisinen som er basert på prinsipper fra kjernefysikken, fra oppdagelsen av røntgenstråler til billediagnostikk, via bruk av

radium i kreftbehandling, til protonterapi og innføring av PET-scan, og her er forfatteren åpenbart på hjemmebane. Hun er imidlertid mindre presis når hun kommer inn på biologiske virkninger av radioaktiv stråling, som akutt strålesyndrom og andre kliniske tilstander. I tillegg argumenterer hun mot profylaktisk bruk av jodtabletter ved atomuhell, med mindre det er jodmangel i befolkningen, et standpunkt som ikke begrunnes særlig godt. Tross disse innsigelsene kan boken likevel anbefales til et bredt publikum på grunn av forfatterens evne til å formidle et vanskelig stoff fra kjernefysikkens område. Videre er boken svært relevant for leger og andre helsearbeidere som ønsker å forstå mer av mekanismene bak de mange prosedyrene i medisinen som involverer bruk av radioaktive kilder.

Publisert: 1. februar 2021. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.20.0816
© Tidsskrift for Den norske legeforening 2020. Lastet ned fra tidsskriftet.no